

Täysistunto

Tiistai 11.11.2025 klo 14.00—18.29

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 86/2025 vp

Valiokunnan mietintö StVM 14/2025 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Hänninen.

Keskustelu

18.07 **Juha Hänninen erk:** Kiitos, arvoisa puhemies! Sosiaali- ja terveysvaliokunta on tehnyt tähän esitykseen tärkeitä tarkennuksia. Ne muun muassa varmistavat, että hyvinvointialueilla on selkeä velvollisuus antaa virka-apua Puolustusvoimille, Rajavartiolaitokselle ja Naton liittolaisjoukoille silloin, kun tilanne sitä vaatii. Tämä ei tarkoita siviilitehtävien sotilaallistamista vaan niiden yhteensovittamista. Tärkeää on ennen kaikkea varmistaa, että siviili- ja sotilas sektorit toimivat saumattomasti yhdessä yhteisen turvallisuuden puolesta. Tämä rakentaa vahvaa kokonaisturvallisuutta.

Valiokunta on myös korostanut kriittisten rakenteiden turvaamista. Sairaaloiden, hoitolaitosten ja terveydenhuollon logistiikan on toimittava kaikissa olosuhteissa.

Tämän esityksen kautta hyvinvointialueiden varautuminen ei jää vain paperille tai suunnitelmaksi, vaan se yhdistyy osaksi arjen toimintaa. Erityisen tärkeää on myös, että päästään harjoittelemaan näitä kriittisiä asioita käytännössä. Kun kriisi tulee, toimintakykyä ja suorituskykyä ei enää rakenneta, sen on oltava jo olemassa.

Me tiedämme, että turvallisuus rakentuu ennakoiden ja yhdessä. Tämä esitys vahvistaa sitä, että hyvinvointialueet ovat tärkeä osa kokonaisturvallisuuttamme ja sen selkärankaa. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lindén.

18.08 **Aki Lindén sd:** Arvoisa rouva puhemies! Kaivoin tässä esille uutisen, joka hätkähdytti ainakin minua tässä vuorokauden aikana. Otsikko kuuluu: ”ISW:ltä hyytävä arvio Venäjän toimista — tätä tarkoittaa ’nollavaihe’”. Sitten se johdanto siinä on näin: ”Ajatushautomo ISW arvioi jo lokakuussa Venäjän siirtyneen ’nollavaiheeseen’ operaatioissaan Eurooppaa vastaan. Samaa mieltä on saksalaiselle Weltille puhunut entinen Nato-kenraali.” Tällä nollavaiheella tarkoitetaan sitä avoimen sodankäynnin jälkeistä viimeistä vaihetta, että seuraava askel on sitten jo ihan aseellinen hyökkäys.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 107/2025 vp

Nuo ovat hyytäviä puheita. Mitä tekemistä niillä on nyt käsiteltävän asian kanssa? Valitettavasti paljonkin, koska me tässä nyt toisessa käsittelyssä olevalla lailla teemme tätä varautumista terveydenhuollon palveluissa, ja siihen liittyy sitten se kolmannen lisätalousarvion 104 miljoonaa euroa, jolla sitten tiettyjen sairaaloiden tiloja voidaan suunnitella ja rakentaa niin, että ne kestävät paremmin jopa tällaisen kaikkein vakavimman tilanteen. Tietysti jokainen ymmärtää, että 100 miljoonaa on kovin, kovin vähän meidän miljardien eurojen suuruudessa sairaalarakennustaseessa. Jos mietitään vaikka täällä Helsingissä tuota Meilahden aluetta ja sitä korkeaa tornisairaalaksi kutsuttua sairaalaa siellä, niin sehän on äärimmäisen haavoittuva, niin kuin olemme nähneet nyt siellä Ukrainan tapahtumien valossa.

Kaiken kaikkiaan aika hirvittävistä asioista puhutaan, ja sitten me tietysti täällä vastuullisina päättäjinä teemme voitavamme, jotta tältäkin osin varauduttaisiin. Toistan vielä, että nämä ovat aika pieniä askeleita, mitä tässä otamme, mutta ehkä tärkeintä on ymmärtää tämä koko ajatustavan muutos, mikä tässä on kyseessä. Eli meidän täytyy nähdä nyt tämä vakava tilanne kaiken kaikkiaan, ja itse asiassa sen takia tähän asiaan liittyy ne muistaakseni kolme lausumaa, joissa korostettiin juuri tätä, että kaikessa lainsäädännössä nyt tämä valmius ja varautuminen tulee ottaa huomioon.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Väyrynen.

18.11 Ville Väyrynen kok: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tuossa oli lokakuussa mahdollisuus sosiaali- ja terveysvaliokunnan kanssa vierailla Ukrainassa Kiovassa, ja siellä hyvin kirkkaasti tuli esille se, mitä merkitsee terveydenhuollon varautuminen, terveydenhuollon infrastruktuuri nykyisessä sotatilanteessa etenkin Ukrainassa ja oletettavasti myös sitten pahimmassa tapauksessa täällä. Siinä mielessä on erittäin hyvä, että tämä esitys on tullut.

Se pieni huoli, mikä itselläni on: Toivon, että meillä myös nämä erillään toisistaan kulkevat prosessit jollakin lailla koordinoivat toistensa kanssa. Meillä on hyvinvointialueilla tällä hetkellä menossa arviointimenettelyitä, ja toivon, että se viesti myös näihin instansseihin ja ryhmiin menee, että meidän täytyy kaikissa toimissamme muistaa myös varautumisaspekti. Toivon, että nämä eri esitykset, toisistaan erillä menevät prosessit todellakin kommunikoivat keskenään, niin että niin sanotusti oikea käsi tietää, mitä vasen tekee.

Tämä on erittäin tervetullut esitys. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 86/2025 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvät lausumaehdotukset. Asian käsittely päättyi.